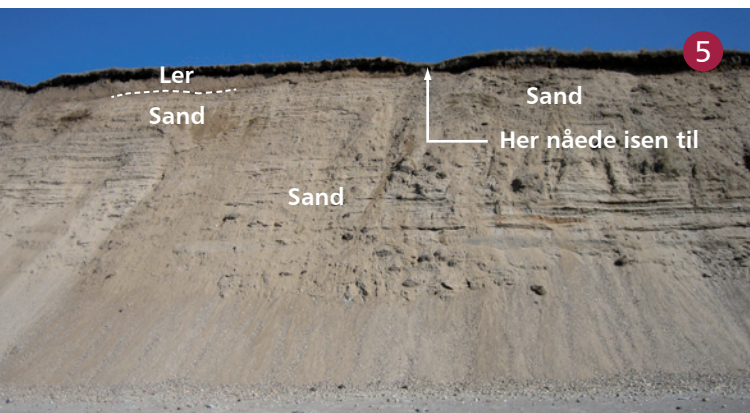

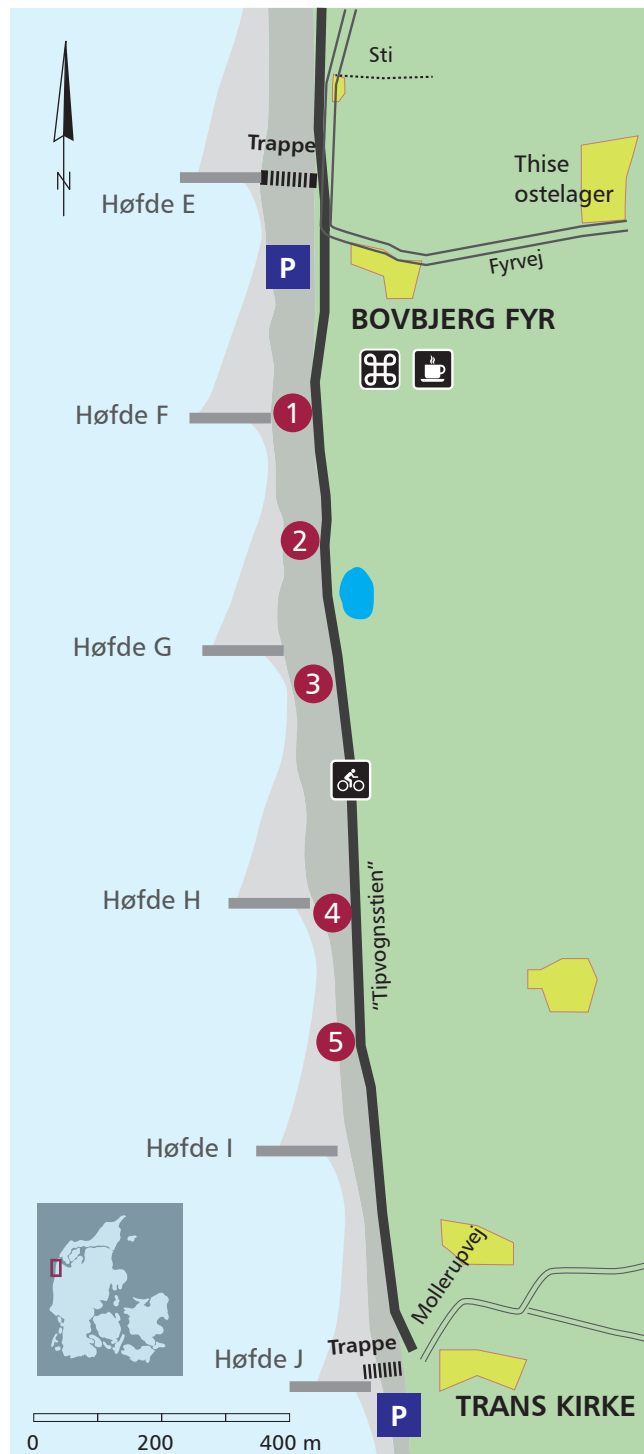
SPOR EFTER TO ISTIDER

I klinten syd for fyret er lagene ikke foldet, men ligger pænt stablet som en lagkage. Øverst findes et lag moræneler som er afsat under den sidste istid (Weichsel istiden). Ved foden af klinten mellem Højde H og I kan man nogle gange se et lag af mørkegråt ler, som stammer fra den næstsidste istid (Saale istiden).

HER NÅEDE ISEN TIL

Omtrent midt mellem Højde H og I tynder det øverste lerlag ud for til sidst helt at forsvinde. Præcis her nåede isen til under den sidste istid. Det syner måske ikke af så meget, men det er helt enestående for Bovbjerg!

Udstilling i "Stedets fortællinger" på Bovbjerg Fyr

Bovbjerg & istiderne

Grafisk Design: Tove Lisby

FYRVEJ 27 · FERRING
7620 LEMVIG
BOVBJERGFYR.DK

ISTIDERNE

I de sidste 2 millioner år har ismasser gentagne gange bredt sig fra Skandinavien ned over Danmark – de såkaldte istider. Under istiderne har Danmark været dækket af indlandsis, ligesom den der findes på Grønland i dag. Under den sidste istid, som sluttede for ca. 12.000 år siden, lå isranden netop ved Bovbjerg.

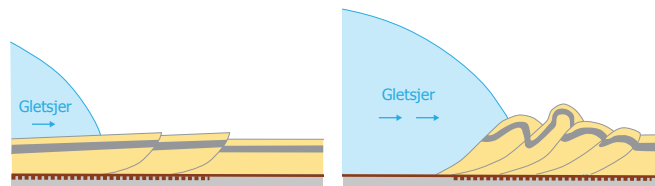
Efter istiderne har havet "ædt" af landet, så der er dannet en stejl klint, hvor istidens jordlag er synlige. Som det eneste sted i Danmark kan man derfor se et snit gennem jordlagene, præcis dér hvor isen nåede til.

EN TUR LANGS KLINTEN

Tag trappen fra P-pladsen ved fyret ned på stranden. Gå mod syd og prøv at finde de omtalte lokaliteter. Høfderne er navngivet med bogstaver, som kan bruges til at orientere sig.

ISEN SOM BULLDOZER

Klinten er højest ved fyret. Her har isen virket som en bulldozer og presset jordlagene sammen. De oprindeligt vandrette lag er foldede og skråtstillede.

Figur 1: Oprindelig vandrette jordlag før isen bevæger sig ind over landet

Figur 2: Isen virker som bulldozer og folder jordlagene sammen

De skråtstillede og foldede lag er tydeligst ved Høfde F. De kan være svære at se, men digesvalernes redehuller kan måske hjælpe øjet på vej!

DYBE SLUGTER

Mellem Høfde F og G har strømmende vand flere steder slidt dybe slugter. I den ene af disse løber altid en lille bæk. Slugterne er nogle mærkværdige landskaber, som virkelig kan sætte fantasien i sving.

SKRED

Mange steder langs klinten kan man se at jorden er skredet ned. Et særligt flot skred findes ved Høfde G. Skred kan opstå, når jorden er vandmættet, og når havet "gnaver" i klintfoden – f.eks. under storm og højvande. De flotte slugter er oprindeligt dannet ved meget store skred.

JORDLAG

I klinten findes lag af både sand, grus og ler. Ofte er lagene dækket af nedskredet jord, men ved Høfde G er de meget tydelige. Leret er gråt og stenholdt. Det er afsat af isen og kaldes for moræneler. Sandet og gruset har brunlige farver og er lagdelt. Det kaldes smeltevandssand og -grus, da det er afsat af isens smeltevand.